

L.T.H.H

Nếu nói âm nhạc là một ngôn ngữ chung mà qua đó con người có cảm thông và gắn gũi nhau hơn, thì không thể không nói đến giai điệu của những bài hát Giáng sinh. Từ sau lễ tạ ơn cuối tháng 11 dương lịch mỗi năm, ở hầu hết những tiệm bán đĩa nhạc và trên những làn sóng đài phát thanh đã vang lên những bài hát Giáng sinh nổi tiếng trên khắp thế giới từ thuở xa xưa.

Mỗi năm để chuẩn bị mừng lễ Giáng sinh, cùng ca đoàn ôn lại những bài Thánh ca, lòng tôi luôn dâng lên những xúc cảm tha thiết, bồi hồi, rộn ràng theo từng dòng nhạc tưởng niệm. “Đêm nay Noel về, hồn ơi lắng ta nghe...”, tôi có cảm giác hồn mình chùng xuống, lắng lại. Âm nhạc thật kỳ diệu, một bài nhạc hay không chỉ nghe êm tai, dễ chịu, mà còn có thể làm chúng ta thương nhớ hoặc hoài cảm về một điều gì, cảm thấy yêu cuộc sống hơn, hay khát khao kiếm tìm nhiều khi đến tuyệt vọng; không chỉ làm tim ta bồi hồi, mạch máu như căng lên, giãn ra, khiến tâm hồn ta ngập tràn một niềm vui, hay nỗi xót thương, đôi khi như đưa ta vào một thế giới khác. Nhất là khi một bài nhạc hát lên mà có thể diễn tả được một nỗi lòng chan chứa

không nói thành lời, như chúng ta thường bảo là “bài hát tâm trạng”.

Không hẳn chỉ có người Công Giáo, mà rất nhiều người ngoài Công Giáo đều thấy lòng lâng lâng một cảm giác bồi hồi xúc động, như khi tâm tư vừa trải qua những xung đột chợt nhận được điều gì rất bình an khi nghe giai điệu nhẹ nhàng, thiết tha của bài “Holy Night Silent Night” một bản nhạc Giáng sinh nổi tiếng trên thế giới từ năm 1918 và cũng là bài được ban nhạc lừng danh Boney M xếp hàng đầu trong Album- “Những Bài Ca Giáng Sinh Tuyệt Trần” phát hành 1994. Danh mục này được xếp theo thứ tự sau:

1. Christmas Medley: Holy Night Silent Night/ Snow Falls Over The Ground/ Hear Ye The Message/ Sweet Bells.
2. Oh! Christmas Tree.
3. Kark The Herald Angel Sing.
4. Zion's Daughter.
5. The First Noel.
6. Oh Come Ye Faithful.
7. Petit Papa Noel.
8. Dardness falling.
9. Joy To The World.
10. White Christmas.
11. Jingle Bells.
12. Feliz Navidad.
13. When The Child Is Born.
14. Little Drumer Boy.
15. Medley: Mary's Boy Child/ Oh My Lord.
16. Auld Lang Syne.

Medley được hiểu nghĩa như là một liên khúc, và trong danh mục này có những bài đã nổi tiếng từ một hai trăm năm qua nhưng cũng có những bài như “Joy to the World” chỉ mới được biết đến từ một vài thập niên trở lại đây. Những ca khúc Giáng sinh phải chỉ có chừng đó và dù được xếp hạng như thế nào chúng đều có tên là Christmas carol. Từ “carol” dùng để chỉ cho một thể loại ca khúc ngắn gọn, dễ hát, dễ nhớ nhưng có giai điệu rất uyển chuyển. Và Christmas carol gồm nhiều ca khúc Giáng sinh ngắn đã có từ lâu đời được hát lên trong thánh đường hay những lễ hội ngoài trời vào mỗi dịp Giáng sinh. Về sau do sự phong phú qua chủ đề Giáng Sinh và sức thu hút của riêng loại

nhạc này, người ta quen gọi “carol” chỉ riêng cho những bản nhạc Giáng sinh.

Bản “Holy Night Silent Night” là một carol bất tử “Đêm Thánh Vô Cùng... Đắt với trời xe chữ đồng...”. Âm thanh cao vút không gian, nhẹ nhàng, êm dịu. Nhưng vô cùng lắng đọng. Sự ra đời của bản thánh ca này được kể lại với nhiều giai thoại.

Vào mùa Giáng sinh năm 1818, khi sắp sửa đến ngày lễ Giáng Sinh thì cây đàn organ của nhà thờ Thánh Nicolas ở Oberndorf thuộc nước Áo bị hư, cần phải sửa chữa. thợ sửa đàn thì ở xa mà đường xá thì bị nghẽn vì tuyết rơi nhiều. Nhạc sĩ Franz Gruber chơi đàn Organ rất lo lắng cho không khí đêm lễ chính. Anh bèn bàn với cha xứ Joseph Morh sáng tác một bài hát mới đệm đàn Guitare. Và cha Morh đã viết những lời thơ Noel rất đáng yêu với tựa “Stille Nacht” (Đêm Yên Lành) còn Gruber viết phần nhạc. Để rồi đêm Noel năm đó, toàn giáo dân trong nhà thờ Thánh Nicolas đã ngây ngất trong âm hưởng của bản thánh nhạc mà ban đầu ca chỉ tập trước đó một hai lần. Khi bản nhạc này lan truyền khắp thế giới nó có cái tên bằng tiếng anh như chúng ta đã biết.

Nhưng carols thường có sức truyền cảm mãnh liệt. Không chỉ ở phần lời mà còn ở âm hưởng tha thiết. Rộn rảng với những tiết tấu rất uyển chuyển, phong phú mà những nhạc sĩ khi sáng tác carol đều tôn trọng. Cấu trúc ngắn gọn nhưng giai điệu phải rất thu hút và gây ấn tượng mạnh mẽ. Một carol thành công là khi người ta có thể hát nó với nhiều lời khác nhau nhưng vẫn hào hứng lặp lại chỉ với một giai điệu.

Có một câu chuyện kể vào một ngày trong mùa Giáng sinh, khi cuộc chiến tranh Pháp-Đức (1870-1871) trên một trận chiến đang đầy ác liệt... Vào lúc tiếng súng chợt ngớt đi, một anh lính Pháp đã nhảy lên chiến hào hát lớn bài Cantique De Noel (Thánh Ca Giáng Sinh), một carol ngắn gọn quen thuộc của người Pháp. Lính Đức đã không bắn vào anh ta, ngược lại một người lính Đức đã cao giọng đáp lại bằng một carol cổ truyền của nước mình, Bài Vom Himmel Hoch. Khi hai carol hòa vào nhau thì chiến trường in bật tiếng súng. Nhưng khi

những lời hát cuối cùng vừa kết thúc thì súng lại nổ rền.

Bản carol “Oh Come Ye Faithful” còn có tên là “Adeste Fideles” lưng danh thế giới với 120 thứ tiếng khác nhau.

Còn bản “Christmas Bell” được hầu hết mọi người thuộc lòng với cái tên quen thuộc “Jingle Bells”. Nguyên là một nhà thơ của Henry Wads Worth Longfellow, là một nhà thơ lớn của Mỹ sáng tác năm 1863, giữa thời điểm cuộc nội chiến đang diễn ra quyết liệt. Và nhạc sĩ Baptiste Calvin viết phần nhạc năm 1872. Đây cũng là một carol được nhiều người Việt không phải là Kitô Giáo biết đến mà có thể hát hào hứng trong những bữa tiệc nửa đêm với bạn bè Công Giáo. Trong danh sách những bản thánh ca được dịch ra lời Việt: Ave Maria (Schbert), Hang Bêlem, Hội Nhạc Thiên Quốc, Gloria in Excelsis, Đêm Thánh Vô Cùng..., chúng ta hầu hết được nghe vang lên ở khắp tất cả các nhà thờ vào đêm lễ Giáng sinh.

Trong làn nhạc Việt còn có một nét nhạc rất quen thuộc mà trẻ con thường hát với những lời như “Tò te rô be đánh đu, tặc dăng nhảy dù...”, cũng như nhiều đoàn thể, tổ chức trong sinh hoạt cộng đồng khác tôn giáo đều sử dụng với lời Việt trong “Bài ca chia tay” “Giờ đây anh em chúng ta cùng nhau xum vầy...”. Đó là một carol mà ban nhạc Boney M xếp vào hàng thứ 16, bản “Auld Lang Syne”.

Cũng được xin kể thêm vài carols khác nổi tiếng ở Anh Quốc như bản “God Rest Fe Berry Gentlemen”, một carol khác xuất hiện trước năm 1500 tại Pháp là bản “Cantique De Noel” của Adolphe Adam, ở Mỹ với bản “Little Town Of Bethlem” của Mục sư Philips Brools viết năm 1872...

Không ai có thể phủ nhận sức lan truyền của những carols, những Christmas carols thật là một tiêu biểu cho cái ý Âm Nhạc là Một Ngôn Ngữ Chung. Và mỗi khi mùa Giáng sinh về, những carols cất lên, tâm hồn người nghe lại lắng xuống, một cảm giác rất an bình, hoài mong một mơ ước được toại nguyện.